

Arvostelua ja linjanvetoa

Seuraavassa esittämäni arvostelu johtuu siitä, että kirkkomme työssä paljolti ei noudateta näitä Kirkkolain ja virkavalojen velvoituksia ja lupauksia.

Luterilaisessa kirkossamme on tietenkin paljon henkilökohtaisessa uskossa olevia, uudestisyntymisen omalla kohdallaan kokeneita työntekijöitä, jotka Jumalan armoa ja apua rukoillen pyrkivät toimimaan näiden velvoitteiden mukaisesti, Raamattua, Jumalan sanaa, ylimpänä ohjeenaan pitäen. Heillä on varmaankin oman huonouden ja vajavaisuuden tuntoa heikon onnistumisen ja laiminlyöntien johdosta. Heitä en tässä arvostele ja olen itsekin näissä asioissa vajaamittainen. Arvostelen niitä, jotka eivät pidä tarpeellisena ottaa vakavasti enempää Raamattua ja Kirkkolain peruspykälää kuin virkavalaansakaan ja joista monet toimivat häikäilemättä niiden kanssa ristiriidassa. Tästä joitakin tärkeimpiä esimerkkejä:

Kysymys naispappeudesta

Raamatun mukaan (1 Tim.3:2; Tt 1:6) seurakunnan kaitsijan (sananpalvelijan, papin) tulee olla mies ja (1 Tm 2:12). Samoin tulee olla seurakunnan opettajana toimivan. Huomattava osa kirkkomme piispoista, papeista ja johtavista jäsenistä hylkää nämä Jumalan sanan ohjeet ja toimii naisten oikeuttamiseksi papinvirkaan. Vieläpä yksi kirkkomme piispoista on (professorina ollessaan) teologisen tiedekunnan oppikirjaksi laatimassaan teoksessa selittänyt, että tätä koskevat Raamatun sanat eivät voi enää olla voimassa. Näin hän on tahtonut tehdä Jumalan käskyn tyhjäksi asettaen oman mielipiteensä sen yläpuolelle. Pappisvirkaan pyrkivät naisteologit kuvittelevat, että Jumalalle kelpaa hänen Sanansa kanssa ristiriidassa oleva palvelu. Jeesus sanoi (lainaten Jesajan sanoja: "... turhaan he palvelevat minua opettaen... ihmiskäskyjä". "Te kumoatte Jumalan käskyn noudattaaksenne omaa säädöstänne" (Mk 7:7,9).

Harhateologia

Kirkkomme teologisissa tiedekunnissa on opettajia, jotka pappisvalastaan ja Kirkkolain velvoituksesta välittämättä lukuisissa asioissa opettavat Raamatun selvien sanojen kanssa räikeässä ristiriidassa olevia harhaoppeja ja -tulkintoja (tästä on suuri joukko esimerkkejä kirjassani "VOIKO RAAMATTUUN LUOTTAA?" Raamatun johdanto-oppi ja tulkinta, 1982). He pyrkivät tosiasiaa siten johtamaan kirkkomme tulevia sananpalvelijoita luopumaan Jumalan sanasta ja niin tulemaan ei vain pappisvalansa suhteen valapattoisiksi vaan myös kirkkomme jäsenten totuudesta eksyttäjiksi. Teologisten tiedekuntiemme liberaaliteologian johdosta kirkossamme on pappeja ja uskonnonopettajia, jotka esittävät paljon pahempaa "toisenlaista evankeliumia" kuin oli se, minkä Paavali Gal.1 luvussa julisti kirouksen alaiseksi. Olisi paljon parempi, että liberaaliteologit, jotka eivät voi rehellisesti tehdä pappisvalaa eivätkä alistua Jumalan sanan ja Kirkkolakimme kuuliaisuuteen, hankkiutuisivat "maalliseen" ammattiin eivätkä olisi eksyttäjinä ja antikristillisen luopumuksen edustajina kirkossa.

Eronneiden vihkiminen

Jeesus sanoo kaksi kertaa: *"Joka hylkää vaimonsa muun kuin huoruuden tähden, saattaa hänet tekemään huorin, ja joka nai hyljätyä tekee huorin"* (Mt 5:32 ja 19:9).

Eronneiden uudet avioliitot ovat täten huoruussuhteeseen menemistä, paitsi ehkä milloin ero on tapahtunut aviorikoksen tähden, ja kysymyksessä on viaton puoliso (mikäli hän todella on viaton).

Vastoin näitä Jeesuksen sanoja ja Kirkkolain velvoitusta pitää Jumalan sana ainoana ohjeena kirkkomme papiston valtaosa siunaa eronneiden uudet avioliitot "pyhässä säädössä" elämiseksi. Vapauttaessaan jonkun papin velvollisuudesta vihkiä tällaisia pareja piispat järjestävät toiset papit hoitamaan tämän tehtävän - ja siis toimimaan Jumalan sanaa ja Kirkkolakia vastaan, asettaen inhimillisen säädöksen Jumalan sanan yläpuolelle.

Työntekijäin hengellinen tila

Raamatun mukaan (1 Tm 3:1-13) seurakunnan kaitsija (sananeläjä, pappi) ja palvelija (diakoni) ei saa olla "äskenkääntynyt", vieläkin vähemmän kääntymätön, uudestisyntymätön. Piispat lupaavat virkavalassaan "vihkiä ja asettaa virkaan pappeja ja seurakunnan muita työntekijöitä, jotka havaitaan siihen kelvollisiksi ja uskollisiksi" (§ 429).

Kirkossamme ei käytännössä yleensä lainkaan välitetä näistä Raamatun ja Kirkkolain säädöksistä. Papeiksi ja muiksi kirkon työntekijöiksi vihitään ja asetetaan suureksi osaksi kääntymättömiä henkilöitä. Nämä toimivat sitten parhaissa tapauksissa "seremoniamestareina" ja ihmisten rauhoittajina suruttomaan tilaansa, pahemmissa tapauksissa suoranaisten harhaopettajina. On syvästi valitettavaa, että piispat - vastoin virkavalaansa - yleensä asiaa edes kysymättä vihkivät ja asettavat sellaisia sananeläjuvirkaan.

Apostolin sanat 1 Tm 3:8-13 sopivat myös seurakuntien luottamushenkilöihin: Kirkkolain (§ 288) mukaan kirkkovaltuuston, kirkko- ja seurakuntaneuvoston jms. jäseneksi "voidaan valita jumalaapelkäävä ja kristillisestä harrastuksesta tunnettu seurakunnan äänivaltainen jäsen." Välittämättä tästä säädöksestä luottamushenkilöiksi valitaan suurelta osalta ilmeisen selvästi jumalanpelkoa ja kristillistä harrastusta vailla olevia henkilöitä, monissa tapauksissa miltei pelkästään poliittiseen puolueeseen kuulumisen perusteella. Kirkkoherrat eivät tässä asiassa yleensä näytä kiinnittävän mitään huomiota Raamatun ja Kirkkolain ohjeisiin, eivätkä piispat virkavalalupauksestaan huolimatta puutu asiaan. Seurakuntien luottamushenkilöiden jumalanpelon ja kristillisen harrastuksen puute aiheuttavat monesti vaikeuksia uskoville papeille, nuorisonohjaajille, ym., jotka haluaisivat tehdä työtään Jumalan sanan ja Kirkkolain mukaisesti.

Tätä holtitonta hyväksymismenetelmää ajatellessaan professori Osmo Tiilikä kysyi ("Sata teesiä kirkosta" 1964, s.95), tosin kärjistetysti: *"Olisiko Kristus tehnyt Pilatuksesta apostolin tai Paavali Deemaasta piispan (2 Tm 4:10)? Olisiko Irenaeus pitänyt seurakunnan virassa Markionia tai Athanasios Areiosta?"*

Näillä kysymyksillään Tiilikä tahtoi kiinnittää huomiota siihen, "miten kauas valtiokirkkolaitos on etäännytynyt ekklesiasta (tosi seurakunnasta)."

Kysymys kummeista

Kirkkolain mukaan vanhemmat ja kummit ovat velvoitetut "kukin kohdallaan tukemaan lapsen kristillistä kasvatusta ja opetusta". Tämän vuoksi kummien on oltava "Herran ehtoollisella käyneitä, elämässään nuhteettomia evankelis-luterilaista uskoa tunnustavan kirkon jäseniä". Käytännössä kummeiksi hyväksytään kirkon jäseniä lainkaan kysymättä, ovatko he elämässään nuhteettomia vai ei. *Avoliitto* on todellisuudessa julkinen ja jatkuva huoruussuhde. Viime aikoina on noussut hälyä siitä, että joku tunnollinen pappi ei ole tunnustanut tällaisia henkilöitä "elämässään nuhteettomiksi" ja kummeiksi kelpaaviksi.

Parannus ja usko

Raamatun mukaan pelastukseen tarvitaan "vedestä ja Hengestä syntyminen" (Jh 3:5). Kasteen lisäksi on tarpeen Pyhän Hengen vaikuttama kääntymys uskoon ja kuuliaisuuteen. Se, millä tavalla tämä tapahtuu, näkyy Jeesuksen sanoista. "Tehkää parannus ja uskokaa evankeliumi" (Mk 1:15). Ilman parannusta ja kääntymystä ihmiset jäävät synteihinsä ja menevät kadotukseen (Lk 13:3, 5; Apt 3:19). Kaste ilman omakohtaista uskoa ei pelasta. Se pelastaa vain yhdessä uskon kanssa. "Joka uskoo ja kastetaan, se pelastuu; mutta joka ei usko, se tuomitaan kadotukseen" (Mk 16:16).

Lapsena saatu kaste ei suinkaan vapauta ihmistä parannuksesta ja kääntymyksestä eli Hengestä syntymisestä, vaan kutsuu ja velvoittaa siihen.

Luther selittää Tunnustuskirjoihimme kuuluvassa "Vähässä katekismuksessa": *"Kaste vaikuttaa syntien anteeksisaamisen, vapahtaa kuolemasta ja perkeleestä ja antaa iankaikkisen autuuden kaikille, jotka uskovat Jumalan sanat ja lupaukset."*

Tämän mukaan kastettu, joka on myös Jumalan sanaan ja lupauksiin uskova, on osallinen syntien anteeksiantamukseen ym. pelastukseen kuuluvaan. Luther selittää kirjassaan "Kirkon babylonisesta vankeudesta": *"Kaste ei vanhurskauta... ketään, vaan sen tekee usko... (evankeliumin) lupaukseen. Tämä usko vanhurskauttaa ja toteuttaa kasteen merkityksen... Meidän tulee sentähden oppia kiinnittämään enemmän huomiota sanaan kuin merkkiin (kastetoimitukseen), enemmän uskoon kuin merkin käyttöön... Alkaessamme*

uskoa me myös alamme kuolla tästä maailmasta ja elää Jumalalle... Siksi usko... on hengellinen kaste" (WA, 6, 532 ss.).

Ilman Hengestä syntymistä eli uskoon tulemista, joka on "hengellinen kaste", vesikasteen tarkoitus ja merkitys ei ole kastetun elämässä toteutunut, eikä hän siksi ole Jumalan armonvaltakunnan sisällä.

Kirkkomme papiston ja työntekijäkunnan huomattava osa pitää kastettuja seurakunnan jäseniä (ainakin silloin tällöin kirkossa käyviä) ilman muuta uudestisyntyneinä Jumalan lapsina, jotka eivät tarvitse parannusta ja kääntymystä. Monet papit ym. työntekijät vastustavat muka "epäluterilaisena" evankelioimistyötä, jossa kastettuja mutta omakohtaista uskoa vailla olevia ihmisiä pyritään johtamaan parannukseen ja uskoon. Nämä työntekijät puhuvat kuulijoilleen aivan kuin he olisivat kaikki Jumalan lapsia. He vaativat myös pyhäkoulu- ja nuorisotyötä tekeviä kohtelevaan kirkkoon kuuluvia lapsia ja nuoria uskovina ja armossa olevina. Näin he nukuttelevat ihmisiä väärään rauhaan, kuvittelevaan, että he ovat pelastettuja ja taivaan kotiin matkalla - vaikka heillä ei ole muuta "uskoa" kuin tietopuolinen Jumalan olemassaolon ym. myöntäminen. Raamatun mukaan riivaajillakin on tällainen "usko" (Jk 2:19). Tiilillä kirjoittaa kohdalleen (mt. s. 83): *"Vahingollisia ovat ne kirkon työntekijät, jotka... opetuksellaan vain hämmentävät ja turmelevat ihmisten käsitystä Jumalasta ja jumalallisesta. Näiden työntekijöiden lukumäärä on Suomen kirkossa viime vuosikymmeninä arveluttavasti lisääntynyt. Itsevarmuus on heidän otsansa tuntomerkkejä. Kirottuja ovat ne kirkon työntekijät, joitten työn tuloksena on ihmisten nukkuminen yhä syvempään suruttomuuden uneen. He ovat 'pahuuden enkeleitä', jotka ovat pukeutuneet valkeisiin vaatteisiin."*

Jo Lutherin aikana väärään rauhaan nukuttava julistus oli kirkon vaarana. Ohjeissaan seurakuntien tarkastajille ja papeille "Unterricht der Visitatoren", 1528, Luther varoitti (WA, 26, 202 ss.): *"Kristus sanoo..., että hänen nimessään on saarnattava parannusta ja syntien anteeksiantamusta. Mutta kuinka monet saarnaajat... puhuvatkaan syntien anteeksiantamuksesta ilman, että heillä on paljoakaan sanottavaa parannuksesta... Kun katuva ja peljästyntynyt omatunto saa ... evankeliumista lohdutuksen, rauhan ja ilon, sitä sanotaan uskoksi... Sellaista lohdutusta ja iloa ei ole mahdollista kokea ilman, että sydämessä on katumus ja pelästyminen... Jumala julistaa tuomion saarnaajille, jotka vain lohduttavat ihmisiä ja puhuvat paljon syntien anteeksiantamuksesta, mutta laiminlyövät puheen parannuksesta eli Jumalan ja hänen tuomionsa pelosta."*

Toisen kerran Luther sanoo WA, 49, 136): *"Jumalattomia ja paatuneita ihmisiä ei pidä lohduttaa, vaan ainoastaan sellaisia, jotka tuntevat syntiä, kuolemaa ja helvettiä, että he tulisivat lohdutetuiksi... Paatuneet syntiset... eivät välitä armosta."*

Kirkossa on nykyään laajalti suorastaan muodissa julistus, joka vain lohduttelee ja rauhoittelee ihmisiä siihen tilaan, missä he ovat. Tällainen julistus tuudittelee ihmisiä väärään rauhaan, josta tulee onneton herääminen iäisyydessä.

Kirkkojärjestö ja tosiseurakunta

Kirkossamme on joukko johtomiehiä ja työntekijöitä, jotka samaistavat kirkkojärjestön ja tosiseurakunnan.

Apostolisessa uskontunnustuksessa me tunnustamme: "Minä uskon... pyhän yhteisen/ yleisen seurakunnan, pyhän yhteyden." Pyhä yhteinen/ yleinen seurakunta on pyhien eli uskovien yhteys, eri puolilla maapalloa oleva Jumalan uskova kansa.

Kirkossamme on monesti johtaviltakin tahoilta vastustettu eron tekemistä uskovien ja epäuskoisten välillä. On pidetty vääränä puhua armonvaltakunnassa sisällä olevien ja sen ulkopuolella olevien erosta, kun kysymyksessä ovat kastetut kirkon jäsenet. Tällainen on Raamatun ja luterilaisten Tunnustuskirjojen kanssa ristiriidassa olevaa Jumalan valtakunnan ja maailman välisen rajan pois pyyhkimistä.

Raamattu tekee selvän eron Jumalan ja perkeleen lasten välillä (Jh 8:41 ss., 1 Jh 3:10). Sen mukaan toiset ihmiset ovat synteihinsä ja rikoksiinsa kuolleita, toiset uskon kautta Kristukseen uuteen elämään nostettuja...

Schmalkaldenin kappaleissa (III, 3: "Seurakunta") Luther sanoo: *"Jumalan kiitos, seitsenvuotias lapsi tietää, mikä seurakunta on, nimittäin pyhät uskovaiset..., jotka kuulevat Paimenensa ääntä."*

Sen harhakäsityksen perusteella, että kastettujen yhteys eli kirkkojärjestö on Kristuksen seurakunta, monet kirkkomme papit ja jäsenet vastustavat kastettujen pitäjaseurakuntien jäsenten kutsumista parannukseen ja uskoon. Tähän harhaan liittyy erheellinen vanhurskauttamisoppi, jonka mukaan Jumala "hyväksyy" kastetut ihmiset lapsikseen ja iankaikkisen elämän perillisiksi sellaisina kuin he ovat. Tätä ajatellessa Tiilillä mt. 87) huomautti: *"... jopa kaiketi eräiden julistajien mukaan itse pyhä Jumala 'hyväksyy' ihmisen vaatimatta tätä tekemään parannusta."* Tiilillä jatkoi: *"Tämä 'sellaisenaan hyväksymisen' linja näyttää kirkossa jopa hallitsevalta... Kirkko ... näyttää kuuntelevan jumalattomienkin mielipiteitä ja luovan näin umpeen rajoja uskon ja epäuskon väliltä."*

Kirkkolakimme vaatii piispoja valvomaan pappien opetusta. Jos pappi edistää luterilaisen tunnustuksen vastaisen

opin levittämistä eikä ota ojennuksesta vaaria, hänet on pantava viralta. Tämä säädös on niin täysi "unohdettu", että papit saavat esittää mainittua epäraamatullista ja epäluterilaista hyväksymisoppia ym. harhoja ilman, että heitä siitä ojennetaan. Pikemminkin nuhdetta voi saada se, joka tunnollisesti noudattaa Raamatun ja kirkon Tunnustusta.

Korjausyrityksiä väärästä päästä

Ainakin joissakin kirkkomme johtopiireissä on huolestuneisuutta siitä, että sen jäsenistöstä enintäänkin 3-4 % käy sanankuulossa muulloin kuin rippikoulussa, kastetilaisuuksissa, häissä ja hautajaisissa... Kirkossamme olisi pitänyt pyrkiä korjaamaan kirkonpenkkien tyhjyyden vammaa etsimällä armoa työntekijäin hengellisen tilan korjaamiseen ja Raamatun sanan kunnioittamiseen. Sitä on kuitenkin viime aikoina yritetty korjata koettamalla saada kirkon suruttomia ja välinpitämättömiä jäseniä sen luottamustoimiin, kantamaan vastuuta sen työstä. Tämän nurjan ja mielettömän pyrkimyksen seurauksena seurakuntien luottamushenkilöinä on entistä enemmän suruttomia maailmanlapsia, jotka eivät ymmärrä kirkon varsinaisesta tehtävästä yhtään mitään, jopa ymmärtävät sitä aivan väärin. Hengellisestä kuolemasta ei tule elämää kutsumalla hengellisesti kuolleita vastuuseen kirkon työstä.

Ekumeeninen liike

Ekumeenisen liikkeen ollessa alkuvaiheissaan kirkkomme arkkipiispa Gustaf Johansson näki sen todellisen luonteen. Hän varoitti kirkkoamme siitä pääasiassa kolmesta syystä:

1. Se on Raamatun jumalallisen arvovallan ja Raamatun Kristuksen kieltävien liberaaliteologioiden ja - kirkonmiesten johtama. Jokainen liike on sellainen kuin ovat sen johtajat.
2. Se pyrkii rakentamaan kirkollista yhteyttä ja yhteistyötä Kristuksen ja Raamatun arvovallan kieltäjien ja näihin uskovien välille. Raamattu kieltää tällaisen yhteyden ja yhteistyön (2 Kr 6:14 ss, 2 Jh 9 ss).
3. Sen ensimmäinen Tukholmassa v.1925 pitämä maailmankonferenssi otti käsiteltävikseen sellaiset yhteiskunnalliset ja poliittiset asiat kuin työnantajien ja työntekijäin suhteet, politiikan, liike-elämän jms. Kristus ei ole antanut kirkolle näiden tämän maailman asiain hoitamista, vaan sen tehtävä on julistaa evankeliumia ja opettaa Jumalan sanaa sielujen pelastukseksi ja pyhitykseksi.

Johansson piti ekumeenista liikettä antikristillisenä puuhana, jonka suhteen kristittyjen on sanottava: "Väisty taakseni, saatana!"

Uuras Saarnivaara (Eino J. Honkanen - Jarmo Mäki-Mikola: Sinun sanasi on totuus)
Valoa ristiltä 5/1998

